

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протоколом №4 від 07.04.2021 року
загальних зборів ГО «ВІТАУКР»

**Політика протидії сексуальній експлуатації та нарузі
Громадської організації «ВІТАУКР»**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ця політика розроблена відповідно до Конституції України, законів України «Про попередження насильства в сім'ї», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», окремі статті Кримінального кодексу та Кодексу про адміністративні правопорушення, Протоколу ООН щодо протидії сексуальній експлуатації та зловживанню, та у відповідності до Бюлетеня Генерального секретаря «Спеціальні заходи щодо захисту від сексуальної експлуатації та сексуальної наруги» 5T/5CB/2003/13 від 09.10.2003.

Для виконання цілей цієї Політики застосовуються такі визначення:

Сексуальна експлуатація та наруга (далі - СЕН) - отримання матеріальної чи іншої вигоди за допомогою примусу іншої особи, в тому числі шляхом зловживання її вразливим становищем, до надання послуг сексуального характеру або до здійснення інших дій сексуального характеру, включаючи її використання для заняття проституцією, участі у видовищних заходах сексуального характеру, виготовлення порнографічних матеріалів або предметів або звернення і утримання в сексуальному рабстві.

Сексуальна експлуатація - означає будь-яке зловживання або замах на зловживання уразливим становищем, владою або довірою в сексуальних цілях, включаючи, зокрема, придбання грошової, соціальної або політичної вигоди від сексуальної експлуатації іншої особи. Предметом обміну сексуальної експлуатації можуть бути: продукти харчування, майно, доступ до послуг, навчання, працевлаштування; відмова в доступі до допомоги з вимогою отримати сексуальні послугами в обмін на неї; використання секс працівників тощо. При сексуальній експлуатації існує обмін на щось.

Сексуальна наруга - означає фізичну дію або загрозу фізичною дією проти статевої недоторканності або із застосуванням сили, або в нерівних умовах, або з примусом. При сексуальній нарузі обміну на щось не має. Сексуальна наруга включає в себе неприйнятні дотики та фізичний контакт (з проникненням чи без, із застосування сили чи без), неприємна розмова або дії сексуального характеру, які не містять контактів.

Сексуальне домагання - дії сексуального характеру виражені у словесній чи фізичній формі, з метою приниження чи образи особи. Так само такою поведінкою може оцінюватись інші дії сексуального характеру, що будуть сприйняті та оцінені аналогічно. Такі дії сексуального характеру можуть створювати бар'єри до виконання роботи, або слугувати умовою при працевлаштуванні, як наслідок створюватимуть агресивне та загрозове середовище.

Захист дітей - запобігання насильству, експлуатації та неправомірних дій по відношенню до дітей, а також боротьба з цими явищами, в тому числі, але не тільки, сексуальна експлуатація в комерційних цілях, торгівля людьми, дитяча праця та згубні традиційні звичаї.

Жертва - особа, яка піддається сексуальній експлуатації або зловживанням.

Інформатор - це будь-який співробітник ГО, який повідомив про СЕН.

Керівник - особа, працівник ГО, яка уповноважена на здійснення контролю за виконанням цієї Політики, та за умови відсутності відповідальної особи, виконувати обов'язки, покладені на неї.

Відповідальна особа - особа(-и), працівник(-и) ГО, відповідальна(-і) за реалізацію цієї Політики.

Ця політика СЕН застосовується завжди у робочий та неробочий час, під час подорожей, будь-якому з видів відпустки (щорічній, лікарняній, догляд за дитиною, тощо). Політика СЕН діє як на території громадської організації «ВІТАУКР», так само за її межами. Будь-які особи, залучені до реалізації проектів зобов'язані не нашкодити іміджу організації.

Принципи та вимоги Політики поширюються на членів, працівників, залучених експертів. Ознайомлення та згода на дотримання Політики засвідчується підписом кожного члена, працівника, залученого експерта ГО «ВІТАУКР», зберігається разом з заявою на членство (для членів), особистою справою (для співробітників), копіями особистих документів (для інших осіб). Текст Політики розміщується на внутрішньому інформаційному ресурсі ГО «ВІТАУКР».

Для посилення захисту найбільш вразливого населення, особливо жінок і дітей, встановлюються такі стандарти:

1) сексуальна експлуатація і сексуальні наруги являють собою грубий вчинок і тому є підставою для дисциплінарних заходів, включаючи звільнення в дисциплінарному порядку;

2) сексуальні дії, що здійснюються з дітьми (особами молодше 18 років), забороняються для вступу в статеві стосунки. Помилкове уявлення про вік дитини не є виправданням;

3) секс, включаючи сексуальні послуги або інші види образливого, що принижує гідність, або що відноситься до експлуатації поведінки, в обмін на гроші, роботу, товари або послуги забороняються;

4) Коли у співробітника ГО «ВІТАУКР» виникають побоювання або підозри в тому, що будь-хто з його колег, що працює в Організації, робить сексуальну експлуатацію або сексуальну наругу, він винен доповісти про такі побоювання за встановлення каналами інформування;

5) співробітники ГО «ВІТАУКР» зобов'язані створювати та підтримувати середовище нетерпимості до сексуальної експлуатації та сексуальному насильству.

Перелік наведених вище стандартів не є вичерпним. Підставами для адміністративних дій або дисциплінарних заходів, включаючи звільнення в дисциплінарному порядку можуть слугувати і інші види поведінки, пов'язані із сексуальною експлуатацією або сексуальною наругою.

II. МЕТА ПОЛІТИКИ

2.1. Політика протидії відображає прихильність ГО «ВІТАУКР» високим етичним стандартам, прагнення до вдосконалення культури, та підтримання ділової репутації на належному рівні.

2.2. ГО «ВІТАУКР» ставить перед собою мету:

- Визначити заходи для попередження випадків СЕН;
- Визначити чіткі механізми для запобігання та інформування про випадки СЕН;
- Встановити обов'язок членів, працівників, залучених експертів знати і дотримуватися принципів і вимог цієї Політики.

III. МЕХАНІЗМ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ СЕН

ГО «ВІТАУКР» проводить просвітницьку роботу із запобігання та попередження СЕН, шляхом проведення зустрічей та співбесід на тему СЕН з працівниками організації, її членами, залученими експертами тощо.

Будь-яка пряма або непряма участь у сексуальній експлуатації та зловживанні, як визначено в цій Політиці заборонена для членів, працівників, залучених експертів ГО «ВІТАУКР».

Санкції проти сексуальної експлуатації та зловживань:

Порушення цієї політики, що є, зокрема, порушенням Етичного кодексу ГО «ВІТАУКР», ГО «ВІТАУКР» може вжити санкції з розірвання трудового договору (звільнення працівника) за серйозні порушення, без попередження та виплати компенсації.

ГО «ВІТАУКР» залишає за собою право використовувати повний спектр контрактних санкцій, аж до припинення будь-яких договірних відносин у разі порушення цієї політики працівником організації, залученим експертом.

ГО «ВІТАУКР» має право, залежно від серйозності виявлених фактів, повідомляти компетентним органам прокуратури (іншим правоохоронним органам) факти, що становлять сексуальну експлуатацію та наругу.

4. СПОВІЩЕННЯ ПРО ПОРУШЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗАНИХ. ПРОЦЕДУРИ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО СЕН

4.1. Якщо співробітник ГО «ВІТАУКР» став свідком або потерпілим від прояву СЕН з боку будь-кого з колег, найманих працівників, залучених експертів, він має негайно проінформувати про це відповідальну особу з питань протидії СЕН.

Розгляд звернень здійснює відповідальна особа ГО «ВІТАУКР», уповноважена на реалізацію цієї Політики із залученням професійно направлених спеціалістів-працівників Організації (наприклад, юристів, адвокатів) та зверненням за допомогою до психологів та інших релевантних спеціалістів, за нагальної потреби.

4.2 Відповідальна особа, уповноважена на протидію СЕН зобов'язуються дотримуватись принципів конфіденційності при отриманні та розгляду скарг осіб СЕН.

Відповідальна особа, уповноважена на протидію СЕН бере участь у розслідуванні виявленого СЕН, з метою спростування чи або доведення факту, вжиття відповідних заходів з протидії СЕН та притягнення винних до відповідальності.

4.3. Якщо підозрюваний займає посаду відповідальної особи, з моменту виявлення акту СЕН він відсторонюється від виконання будь-яких посадових обов'язків щодо розслідування цього акту. Для цілей та на період розслідування.

Загальними зборами ГО «ВІТАУКР» може бути призначено іншу відповідальну особу, уповноважену на протидію СЕН.

4.4. Особи, що вчинили СЕН, можуть бути притягнуті до дисциплінарної (догана, звільнення), адміністративної, цивільно-правової або кримінальної відповідальності з ініціативи потерпілого, інших осіб, які мають право на це, або правоохоронних органів чи інших осіб у порядку та на підставах, передбачених законодавством України.

4.5. Жодного члена, працівника, залученого експерта ГО «ВІТАУКР» не буде піддано санкціям (у тому числі звільнено, понижено у посаді, тощо), якщо він повідомив про випадки СЕН, або якщо він відмовився вчинити або сприяти вчиненню СЕН, в тому числі, якщо така поведінка призвела до несприятливих наслідків для ГО «ВІТАУКР».

4.6. Якщо після належного розслідування виявляються факти/обставини, які підтверджують заяви про випадки СЕН (обґрунтовані), то такі справи мають передаватися національним правоохоронним органам для кримінального переслідування.

Дії жертви у разі здійсненні щодо неї СЕН (в рамках розуміння цієї Політики):

а) повідомити правоохоронні органи про факт здійснення СЕН, з поданням відповідної заяви;

б) повідомити відповідальну особу за допомогою належного каналу зв'язку.

Дії відповідальної особи у разі надходження повідомлення від жертви про здійснення СЕН:

а) у межах своїх повноважень з'ясувати обставини здійснення СЕН;

б) у разі підтвердження факту здійснення СЕН, при проведенні аналізу ризиків виникнення фактів СЕН надати жертві необхідну юридичну, інформаційну, психологічну допомогу.

Особі, яка повідомляє про СЕН наголошується на тому, що цій скарзі буде приділено першочергову увагу та отримана інформація буде розглядатися як строго конфіденційна. Особисті дані осіб, які звертаються з повідомленням про СЕН будуть захищені відповідно до принципу конфіденційності.

Каналом зв'язку жертви може бути будь-який спосіб особистої (конфіденційної) переписки з відповідальною особою.

Розслідування випадків СЕН

Розслідування випадку СЕН - це внутрішня адміністративна процедура, в ході якої організація намагається встановити, чи мало місце в даному випадку порушення політики щодо протидії СЕН з боку співробітника або співробітників організації.

Розслідування СЕН проводиться шляхом анонімного і конфіденційного опитування працівників та членів Організації, збором інформації, фактів, які підтверджували б правдоподібність або відсутність СЕН. Щоб визначити, чи мав місце випадок СЕН, необхідно більше інформації, для чого, можливо, буде потрібно проведення розслідування, шляхом збору доказів, опитування свідків, підтвердження факту випадків СЕН із можливим залученням компетентних осіб правоохоронних органів.

Етапи розслідування включають в себе:

- ознайомлення із заявою/ повідомленням про СЕН;
- обробка первинної інформації;
- анонімне опитування очевидців випадку СЕН;
- систематизація зібраної інформації;
- формування доказової бази;
- аналіз інформації та підготовка висновку.

Процес розслідування повідомлення про СЕН може займати від 4 тижнів до 3 місяців.

Ця Політика набирає чинності після затвердження Загальними зборами ГО «ВІТАУКР» 07 квітня 2021 року.

Співробітники ГО «ВІТАУКР» підтверджують, що вони дотримуються цих принципів, підписуючи форму ознайомлення з політиками ГО «ВІТАУКР».

Голова ГО ВІТАУКР
Ямпольська О.

